

Amatörfotografernas
värld

Amatörfotografernas värld

FATABUREN 2009

Amatörfotografernas värld

NORDISKA MUSEETS OCH SKANSENS ÅRSBOK 2009

Red. Annette Rosengren och Christina Westergren

FATABUREN Nordiska museets och Skansens årsbok, är en skatt av kulturhistoriska artiklar som publicerats under mer än ett sekel.

Årsboken började som ett häfte med rubriken »Meddelanden«, redigerat 1881 av museets grundare Artur Hazelius för den stödjande krets som kallades Samfundet för Nordiska museets främjande. 1884 publicerades den första kulturhistoriska artikeln och när publikationen 1906 bytte namn till »Fataburen. Kulturhistorisk tidskrift« kom de vetenskapliga uppsatserna att dominera innehållet. Från och med 1931 fick årsboken Fataburen en mer populär inriktning och i stora drag den form som den har idag. Fataburen har sedan dess förenat lärdom och sakkunskap med syftet att nå en stor publik.

Fataburen är också en viktig länk mellan Nordiska museet och Skansen, två museer med en gemensam historia och en gemensam vänförening. Varje årsbok har ett tematiskt innehåll som speglar insatser och engagemang i de båda museerna, men verksamhetsberättelserna trycks numera separat och kan rekvireras från respektive museum.

Ekonomiskt stöd från Nordiska museets och Skansens Vänner gör utgivningen av Fataburen möjlig.

Fataburen 2009
Nordiska museets förlag
Box 27820
115 93 Stockholm
www.nordiskamuseet.se

© Nordiska museet och respektive författare
Omslag och grafisk form Lena Eklund
Omslagsfoto Svante Warping

Tryckt hos NRS Tryckeri, Huskvarna 2009
ISSN 0348 971 X
ISBN 978 91 7108 533 7

Svante Warping

ANNETTE ROSENGREN

Svante Warping, född 1940, är en av många som befinner sig i gränslandet mellan yrkes- och hobbyfotografin. Han har aldrig försörjt sig på fotografi, men hans bredd i fråga om genrer, teknik och uttryck kan många yrkesfotografer avundas. Motiven är människor, landskap och detaljer ur stadslandskap. En del bilder tar han under charterresor utomlands, andra i hemtrakten. Hans bilder är vackert och noga kopierade, ibland skimrande poetiska, ibland med tydliga geometriska former och avskalad stil. De senaste tjugofem åren har han fått många priser.

Första kameran fick han i tidiga tonåren av en farbror som var yrkesfotograf. Den var enkel och gjorde honom intresserad, och när han skulle söka arbete efter folkskolan svarade han på annonsen till ett fotoföretag. Han var femton år, yngst på jobbet och fick blanda framkallningar och fix och hjälpa till med monteringen av stora filmaffischer. Han höll sig kvar inom fotobranschen och arbetade på reportagebyrån Kamerabild innan han ryckte in till värnpliktstjänstgöring. Då hade fotografin blivit hans främsta hobby. Han hade gått en kvällskurs i

»Min första prisbelönta bild. Liljevalchs konsthall 1957–58.«
Foto Svante Warming, Nordiska museet.

fotografisk teknik, köpte fototidningar, fotograferade människor i reportagestil och hade gått med i Fotografiska föreningen i Stockholm. Hans kameror hade nu blivit betydligt mer avancerade än den första – en Rolleiflex och snart även en Leica 3G, båda köpta genom farbroderns kontakter. Men efter värnplikten valde Warping familjens affärsrörelse framför att bli yrkesfotograf.

– Jag ville inte göra vad som helst bara för att hålla i en kamera, jag ville ta det jag tyckte om, och då blev det som ren amatörfotograf jag fortsatte.

Svante Warping har varit med länge och genom åren hållit sig välinformerad om de offentliga samtal som har förts rörande fotografi. Han har gått på utställningar och föredrag, läst ledande fototidskrifter, köpt fotoböcker och har idag en omfattande samling fotografisk litteratur där i stort sett alla mer eller mindre uppmärksammade svenska och internationella fotografer finns företrädda.

Hans egna bilder har förändrats mycket genom åren. Som ung intresserade han sig mest för reportagefotografi och ögonblicksbilder från vardagen och möten med människor, en genre som stod högt i kurs hos unga fotografer under senare delen av 50-talet och inom Fotografiska föreningens dynamiska juniorsektion, där Svante var med. Han hade framgång i föreningens tävlingar och fick en bild publicerad som mittuppslag i Dagens Nyheter. Det var hans första publicerade bild. Framgången sporrade honom till att fortsätta tävlandet. Men efter värnplikten och övergången till familjeföretaget gifte han sig, fick tre barn, och kom för en tid bort från, som han säger, den »kreativa« fotografien.

I mitten på 70-talet tog han upp fotografien igen och anslöt

»Marie gravid. Vendelsö 1999.« Foto Svante Warming, Nordiska museet.

sig till Enskede fotoklubb, som vid den tiden ansågs vara en av de bästa i Stockholmstrakten. Camera Obscura, Stockholms första kommersiella konstgalleri för fotografi, var nyöppnat och i galleriets utställningar och bokhandel med internationell och svensk fotolitteratur mötte han en fotografi han knappt kommit i beröring med tidigare.

– Jag fick en helt annan syn på fotografi. Där visades allt från konstnärlig fotografi till rena reportage, och rent konstnärliga bilder hade jag inte sett förut i original. Nu såg man skickligheten.

Svante Warming började göra mer meditativ fotografi, inte främst berättande. Genom fotoklubben kom han i kontakt med

föreläsare och fotografer som arbetade med större negativformat än småbild, och med stor omsorg om de fotografiska kopiorna och sättet att visa upp dem.

– Gunnar Smolianski hade en underbar föreläsning vid en veckoslutskurs och berättade på ett helt annat sätt än man mött tidigare. Det var storformat han visade, olika stilleben men också reportage. Vi hade honom en hel dag. Hans bilder inspirerade, men det var också hans sätt att visa dem. De var snyggt monterade, och det var inte bara att lägga fram en hög med bilder.

»Kungsträdgården 1999.« Foto Svante Warming, Nordiska museet.

Sedan dess lägger han ner mycket tid på de få bilder han väljer att kopiera eller förstora. Han växlar mellan motiv och tekniker: landskap, porträtt, gatufotografi, småbild och större format, olika slags papper, men hela tiden analog teknik och svartvita bilder eller möjligen polaroidtransfers, aldrig negativ färgfilm och inte digitalt, och han provar gärna äldre kameror.

– Jag tycker om att jobba med en massa olika kameror och jag tycker om att testa gamla kameror. De har en helt annan optik, de är mer softade. Och jag vill inte ha de batteriberoende kamerorna. Man står där ute och så lägger kamerorna av för

»NK, Hamngatan 1999.« Foto Svante Warming, Nordiska museet.

det är för kallt. Digital kamera kan jag inte tänka mig, det är för mycket knappar att trycka på. Autofocus och automatisk exponering har jag inget emot i sig, men det är batteriberodet. Jag har varit med om när kameran har lagt av i kylan, och aldrig mer en sån kamera.

Som många bildkonstnärer har han svårt att med ord förklara varför bildarbetet är så viktigt för honom. När jag frågar svarar han att han tycker om att flanera i främmande städer och i naturen, och fotograferingen har upparbetat förmågan att se detaljer i omgivningen. Kameran ger anledning att komma ut – en legitimitet kanske – men blir också ett hjälpmedel i att betrakta, upptäcka och avgränsa. Att sedan arbeta med bilden i mörkrummet ger den tillfredsställelse som kreativ verksamhet ofta innebär – en fråga om sinnlighet och att försätta sig i ett tillstånd av välbehag. Han är inte särskilt intresserad av teknik men säger att genom att behärska tekniken blir det möjligt för honom att utveckla bildidéer.

Han fotograferar av lust och behov, primärt inte för att delta i tävlingar. Men han tävlar. Vid fotograferingen är det ytterst sällan i avsikt att få fram tävlingsbilder, men inför en tävling sitter han och bläddrar i de senare årens produktion. 1998 fick han en portfolio av tio bilder publicerad i tidningen Fotografi, gjorda med den lilla enkla amatörkameran Agfa Clack. 1997 blev hans segrare i Fotos Mästertävling med tre polaroidbilder och han har vunnit andra och tredje pris och fått hedersomnämning ett tiotal gånger i samband med denna tävling.

Mörkrummet finns i källaren i radhuset i en av Stockolms centralare förorter – en fönsterlös liten garderob med förstoringsapparater och framkallningsskålar. Utanför i källarrummet finns mappar och pärmar med hans fotografier, kontakt-

kartor, negativ och olika slags fotopapper. Mörkrumsarbetet är viktigt för honom och han är noggrann och känslig som kopist, och gör ofta mustiga kopior med mycket svärta i. Han väljer kopieringspapper och framkallare med omsorg men inom vad han anser vara ekonomiskt rimliga ramar. En del pappersorter han använder säljs inte längre, men han plockar ur sitt förråd och tycker ibland att papperets åldersförändring är något han kan använda sig av. I källaren finns också hans stora samling böcker om amerikansk och svensk fotografi, liksom fransk, engelsk, tjeckisk och tysk fotografi.

– Jag lägger ner mycket pengar på det här. Men det är den enda hobby jag har. Jag spelar inte golf till exempel. Och jag säljer lite bilder även om det inte är mycket. Jag är ledig en vardag i veckan och då är jag ensam och kan göra precis vad jag vill. Sen är jag ledig varannan helg och då är jag med min fru och min familj. Och sen har jag kvällarna i mörkrummet. Ibland när jag håller på med något kan jag vara inne i mörkrummet nästan varje kväll under en hel vecka. Sen kan det ta en månad innan jag går dit. Ofast gör man lite grand och ser att någon av bilderna kan man fortsätta med. Och nästa kväll kanske man bara jobbar med den bilden.

Idag är Svante Warming heltidspensionär och arbetar med fotografi ungefär som tidigare.